

XAVIER DOMÈNECH | 'UNIDOS PODEMOS NO ÉS COM EN COMÚ PODEM, NO ÉS UNA CONFLUÈNCIA'

· NARCÍS FIGUERAS ·

El líder d'EH Bildu va demanar que quan es confirmi que no és possible democratitzar Espanya, totes les esquerres s'impliquin en els processos constituents endegats a les diverses nacions de l'Estat...

Nosaltres sempre hem parlat de processos constituents. A mi em sembla molt bé que l'Otegi ens convidi al que vulgui, però no ens han de convidar a casa nostra. Entenc la seva postura. A Euskadi hi haurà unes eleccions en què es presentarà Podemos, que allà va quedar com a primera força política en vot el 20D, però parlar d'aquesta manera és la pitjor manera de construir un país.

“Ojalá hubiera más socialistas cómo Miquel Iceta”, diu Pablo Iglesias. Sap alguna cosa que nosaltres no sabem sobre la predisposició del PSC a fer un referèndum?

El PSC havia fet declaracions una miqueta més obertes sobre la possibilitat d'anar cap al model del Quebec que es van acabar molt ràpidament. No fa dos anys, sinó aquests mesos. Almenys s'obrien a l'acceptació del dret a decidir, però allò es va acabar, els barons del PSOE li van dir al senyor Miquel Iceta que no sortís de certes línies.

**« QUE L'OTEGI ENS CONVIDI
ON VULGUI, PERÒ NO CAL QUE
ENS CONVIDIN A CASA
NOSTRA »**

Què passa si el 26-J el resultat és molt semblant al de les darreres eleccions?

No treballem amb aquesta hipòtesi. El 20 de desembre van irrompre un conjunt de forces polítiques que agrupaven cinc milions de vots i això, de facto, va acabar amb el bipartidisme, tot i que molts no ho van llegir així.

Cinc milions insuficients pel *sorpasso* al PSOE.

Nosaltres esperem que ara sigui radicalment diferent, aspirem a superar el PP. Si s'arriba a unes noves eleccions és perquè quelcom no ha funcionat. Si t'hi presentes exactament igual el missatge que estàs donant és pèssim.

Finalment pacten amb IU. No se'n va una mica en orris la “Hipòtesi Errejón” per crear una eina transversal?

Hi ha dues hipòtesis, la “Hipòtesi Errejón”, que és la populista pura —transversalitat, referència al poble—; i la frontpopulista. El que s'ha fet en el cas de Podemos i IU no és una confluència, no és com En Comú Podem, que és una marca superadora amb diversos actors però la cultura política que expresses és de confluència i va més enllà d'una mera coalició tàctica. El que passarà després d'això no ho sabem. Pot ser que la coalició Podemos - Izquierda Unida que es diu... [dubta]

Unidos Podemos

...conformi un espai de confluència que vagi més enllà per la mateixa dinàmica electoral.

Molta gent a Podem, començant per Pablo Iglesias, deia que era un pacte que no sumava abans del 20-D. Ara estan convençuts que sí?

Venim d'una realitat diferent, això tampoc no s'ha de negar. Però independentment de les anàlisis que es fessin en aquells moments, en el procés es va veure molt clar que compartíem un espai i hi havia un acord, no diré del 100% però gairebé. Per tant, si te'n vas a una segona volta gairebé el més natural —i ja sé que en la vida no hi ha res natural, i encara menys en política— era que anéssim junts.

A *Camins per l'hegemonia* (Icària) parla de com construir una nova hegemonia i recorda que en aquest procés et pots impregnar de l'ordre establert i canviar tu mateix. Això no pot passar-li al món de Podem i els Comuns?

L'èxit de la política emancipatòria no és que la gent s'acabi comportant com tu creus que s'han de comportar, sinó que et transformes tu mateix —ho vam aprendre del 15-M—, amb el perill que desapareguis col·lectivament perquè aquest combat per la transformació de l'hegemonia s'ha de fer des de dins. En canvi, tota la identitat anticapitalista forta, per exemple, és autoreferencial. En aquest cas, en principi no hi ha perill de transformar-se, tot i que després pots acabar votant un president de Convergència. La vida és complicada... [riu]

En vostès no hi ha cap símptoma de transformació?

És complex. Nosaltres no venim de la socialdemocràcia. Quan tu entres en aparells institucionals tan forts has de treballar molt per seguir mantenint l'horitzó.

En paraules seves, cal produir una política socialdemòcrata que superi un llegat, a tot estirar, social liberal. Però ara el PSC, que va governar ininterrompudament del 79 al 2011, torna a entrar a l'Ajuntament de Barcelona.

Són nivells diferents. A mi això de Barcelona no em preocupa, sincerament. El pacte amb els socialistes és: tu no tens una majoria i no dones l'abast. La CUP, evidentment, diu que “*no, ni hablar, ni ahora ni nunca*”; ERC Nacional ho veu amb bons ulls però ERC Barcelona no perquè té el projecte d'aconseguir l'alcaldia algun dia; i l'únic que està disposat a entrar és el PSC. Són 4 regidors, no s'està produint una dinàmica de subordinació ni molt menys. Es podria pensar que qui s'està subordinant és el PSC.

Parlava dels anticapitalistes. Sobre la metàfora d'en David Fernández, que diu que la política institucional és Màtrix, vostè recorda que al final Sion —el refugi dels rebels— també és una creació del sistema...

Moltes vegades es produeix un discurs de negació, que és la forma de vacunar-te tu mateix però porta a no reflexionar sobre el que tens entre mans. Vas creixent fins que hi ha una contradicció brutal: la política institucional no és rellevant i has de decidir qui és el president del país. I l'organització que ha postulat que allò és irrellevant fa no sé quantes assemblees i gairebé es trenca per dintre per una decisió institucional. Hi havia un sindicalista antifranquista de Terrassa, en Cipriano [García Sánchez], que deia “*la política és como la física, no hay espacios vacíos. O los ocupas o te los ocupan*”. I crec que a Europa estem veient coses en aquest sentit. Pots dir: “les institucions no serveixen per res”. I després vas a les institucions i només parles d'això. Llavors el problema no és que estiguis a les institucions, el problema és el que no s'està fent.

L'última contradicció: molts problemes que ens afecten només es poden resoldre en espais supraestats com la UE i, en canvi, l'única manera d'arribar al poder polític és en l'àmbit estatal.

**« LA DEBILITAT DE L'ELIT,
DE LA CASTA FINANCERA,
SÓN ELS SEUS
ANCORATGES LOCALS »**

Les resistències durant la segona guerra mundial són nacionals però la invasió nazi és europea. Les formes d'acció de resistència i desafiament de les classes populars solen ser a escala local i, en canvi, les formes de domini tendeixen a ser universals. La debilitat de l'elit, de la casta financera, són els seus ancoratges locals. Aquí hi ha l'etern debat: “com que la forma d'actuació de la globalització és l'escala supranacional, estem condemnats a ser derrotats”. No és així. Moltes vegades hi ha hagut victòria partint de l'escala local.

Aquest diumenge a Salvados, José Sacristán es queixava dels intents d'impugnar la Transició. “Hi haurien d'haver sigut”, va dir dels que ho fan.

La Transició no és un producte de les elits, ho van fer perquè no tenien alternativa. Ara, això vol dir que és un molt bon model? Jo penso que no. Té límits i això és evident.

Han passat 40 anys. Per què aquests límits són ara al centre del debat?

La batalla pel relat de la transició és, en el fons, una batalla pel relat del nostre present. És una època extraordinària on en allò que van ser derrotes va haver-hi elements de victòria i en allò que van ser victòries va haver-hi elements de derrota. El procés històric no és gairebé que mai un subjecte que imposi tots els seus somnis. Per això sempre és absolutament qüestionable.

